

Силабус курсу
ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ (загальна частина)

Освітній ступінь – перший (бакалаврський)
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 106 Географія
Освітньо-наукова програма Географія
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 3 рік, 5 семестр
Компонент освітньої програми: обов’язковий
Дні занять: згідно з розкладом занять заліково-екзаменаційної сесії
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи
Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.г.н., доц. Питуляк Микола Васильович

Контактна інформація

mykola.pytuliak@gmail.com 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Курс Фізична географія України (загальна частина) спрямований на аналіз компонентів природи України, розгляд основних сучасних теоретико-методологічних положень фізико-географічного аналізу території України.

Завданням курсу є виявлення закономірностей територіальної диференціації природних умов і ресурсів, характер взаємозв’язків між природними компонентами, аналіз екологічних питань стану довкілля, виявлення структури природоохоронного фонду та раціональне використання і охорона природи.

Навчальний контент

Теми	Результати навчання
Змістовий модуль 1 Загальні питання фізичної географії України. Геолого–геоморфологічна будова і мінеральні ресурси.	
Тема 1. Фізична географія України як навчальна дисципліна. Фізико-географічне положення України.	<ul style="list-style-type: none">- Знати трактування термінів і понять з курсу «Фізична географія України»;- Знати історію досліджень території України;- Знати основні риси геологічної, тектонічної будови України;- Знати основні риси рельєфу та геоморфологічне районування України.- Знати розміщення і основні риси мінерально-сировинних ресурсів України.
Тема 2. Географічні дослідження території України.	
Тема 3. Тектонічна й геологічна будова України.	
Тема 4. Основні події четвертинної історії України та їх відображення в рельєфі.	
Тема 5. Геоморфологічна будова і рельєф України.	
Тема 6. Мінерально-сировинні ресурси України.	
Змістовий модуль 2 Клімат, моря, внутрішні води України. Ґрунтовий, рослинний покрив і тваринний світ. Екологічні проблеми і несприятливі природні процеси.	

Тема 7. Клімат України.	<ul style="list-style-type: none"> - Знати закономірності кліматичних умов і ресурсів України; - Знати основні річкові басейни на території України, поширення підземних вод та їх використання; - Знати особливості поширення ґрунтово-рослинного покриву; - Знати поширення несприятливих фізико-географічних процесів і їх наслідки; - Знати сучасну екологічну ситуацію в Україні та природо-заповідний фонд.
Тема 8. Внутрішні води України	
Тема 9. Ґрунтовий покрив України.	
Тема 10. Рослинний покрив і тваринний світ України.	
Тема 11. Несприятливі природні процеси на території України.	
Тема 12. Регіональний аналіз геоекологічних проблем України.	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ФК 2.	Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства
ФК 4	Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки.
ФК 5	Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.
ФК 8	Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.
Р 01.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.
Р 02	Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ.
Р 03.	Пояснювати особливості організації географічного простору
Р 04	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.
Р 06	Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук.
Р 07	Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад ландшафтної оболонки та її складових.

Літературні джерела

1. Байцар А.Л. Фізична географія України: навчально-методичний посібник/ А.Л.Байцар. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2012. – 354 с.
2. Географічна енциклопедія України: В 3-х т. / Редкол. ... О.М.Маринич (відп. ред.).-К.: “Українська енциклопедія” ім. М.П.Бажана, 1989.-Т.1: А-Ж. - 416 с.
3. . Географічна енциклопедія України: В 3-х т. / Редкол. ... О.М.Маринич (відп. ред.).-К.: “Українська енциклопедія” ім. М.П.Бажана, 1990.-Т.2: - З-О.-480 с.
4. . Географічна енциклопедія України. В 3-х т. /Редкол. ... О.М.Маринич (відп. ред.).-К.: ”Українська енциклопедія” ім. М.П.Бажана, 1989.- 1993. Т. 3: П-Я. – 480 с.
5. Коротун І.М., Коротун Л.К., Коротун С.І. Природні умови та ресурси України. Рівне: ”Принт хауз”, 2000. 192 с.
6. Маринич О.М., Шищенко П.Г. Фізична географія України: Підручник. - К.: Т – во ”Знання”, КОО, 2003.- 479 с.
7. . Маринич О.М., Шищенко П.Г. Фізична географія України: Підручник. - К.: Т – во ”Знання”, КОО, 2006.- 511 с.
8. . Маринич О.М., Пархоменко Г.О., Петренко О.М., Шищенко П.Г. Удосконалена схема фізико-географічного районування України. УГЖ №3. – 2003. – с. 16-20.
9. Природа Украинской ССР. Ландшафты и физико – географическое районирование / Маринич А.М., Пащенко В.М., Шищенко П.Г. - К.: Наук. думка, 1986, С.5-18.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі лабораторного заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
ЗМ 1 (теми 1- 4) усне опитування, тести, завдання	45
ЗМ 2 (теми 5-10) усне опитування, тести, завдання	45
ІНДЗ (1 – 10 теми)	10

Вид підсумкового контролю

залік

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Робоча програма навчальної дисципліни;
- 2) Навчальний контент (повний текст лекцій)
- 3) Тематика та зміст практичних і лабораторних робіт.
- 4) Електронне навчання в системі MOODLE

Силабус курсу
ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ (регіональна частина)

Освітній ступінь – перший (бакалаврський)
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 106 Географія
Освітньо-наукова програма Географія
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 3 рік, 6 семестр
Компонент освітньої програми: обов’язковий
Дні занять: згідно з розкладом занять заліково-екзаменаційної сесії
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи
Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.г.н., доц. Питуляк Микола Васильович

Контактна інформація

mykola.pytuliak@gmail.com 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Курс Фізична географія України (регіональна частина) спрямований на вивчення фізико-географічних областей та країв, фізико-географічних чи ландшафтних зони, фізико-географічних країн.

Завданням курсу є аналіз просторово-часових закономірностей територіальної диференціації регіональних одиниць, характеру взаємозв’язків між природними компонентами, прояву сучасних фізико-географічних процесів, регіональних особливостей впливу природних умов на господарську діяльність людей, а також антропогенного впливу на зміну ландшафтних комплексів.

Навчальний контент

Теми	Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Загальні питання регіональної фізичної географії України. Характеристика зон мішаних хвойно-широколистяних і широколистяних лісів України.	
Тема 1. Ландшафти України їх типологія. Схеми фізико-географічного районування.	- Знати особливості формування та розвитку ландшафтів України; - Знати фізико-географічні особливості різних регіонів України;
Тема 2. Рівнинні ландшафтні структури. Зона мішаних хвойно-широколистяних лісів	- Знати поняттєво-термінологічний апарат регіональної фізичної географії;
Тема 3 Фізико-географічні особливості Поліського краю.	- Знати основні сучасні теоретико-методологічні положення фізико-географічного аналізу ландшафтів території;
Тема 4. Зона широколистяних лісів, загальна фізико-географічна характеристика..	- Знати теоретичні і практичні питання комплексного фізико-географічного аналізу ландшафтів території України; - Знати регіональні особливості рівнинних і гірських ландшафтів України; - Знати фізико-географічні особливості широколистянолісових ландшафтів України та їх

	структуру;
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Характеристика Лісостепової і Степової зон. Гірські ландшафтні структури Українські Карпати і Гірський Крим.	
Тема 5. Загальна фізико-географічна характеристика Лісостепової зони	<ul style="list-style-type: none"> - Знати фізико-географічні особливості лісостепових ландшафтів України та їх структуру; - Знати фізико-географічні особливості степових ландшафтів України та їх структуру; - Знати фізико-географічні особливості ландшафтів Українських Карпат та їх структуру; - Знати фізико-географічні особливості ландшафтів Кримських гір та їх структуру;
Тема 6. Фізико-географічна характеристика країв і областей лісостепової зони.	
Тема 7. Загальна фізико-географічна характеристика Степової зони.	
Тема 8. Фізико-географічна характеристика країв і областей Степової зони.	
Тема 9. Українські Карпати.	
Тема 10. Кримські гори.	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ФК 2.	Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства
ФК 4	Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки.
ФК 5	Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.
ФК 8	Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.
Р 01.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.
Р 02	Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ.
Р 03.	Пояснювати особливості організації географічного простору
Р 04	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.
Р 06	Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук.
Р 07	Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад ландшафтної оболонки та її складових.

Літературні джерела

1. Байцар А.Л. Фізична географія України: навчально-методичний посібник/ А.Л.Байцар. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2012. – 354 с.
2. Географічна енциклопедія України: В 3-х т. / Редкол. ... О.М.Маринич (відп. ред.).-К.: “Українська енциклопедія” ім. М.П.Бажана, 1989.-Т.1: А-Ж. - 416 с.
3. . Географічна енциклопедія України: В 3-х т. / Редкол. ... О.М.Маринич (відп. ред.).-К.: “Українська енциклопедія” ім. М.П.Бажана, 1990.-Т.2: - З-О.-480 с.
4. . Географічна енциклопедія України. В 3-х т. /Редкол. ... О.М.Маринич (відп. ред.).-К.: ”Українська енциклопедія” ім. М.П.Бажана, 1989.- 1993. Т. 3: П-Я. – 480 с.
5. Коротун І.М., Коротун Л.К., Коротун С.І. Природні умови та ресурси України. Рівне: ”Принт хауз”, 2000. 192 с.
6. Маринич О.М., Шищенко П.Г. Фізична географія України: Підручник. - К.: Т – во ”Знання”, КОО, 2003.- 479 с.
7. . Маринич О.М., Шищенко П.Г. Фізична географія України: Підручник. - К.: Т – во ”Знання”, КОО, 2006.- 511 с.
8. . Маринич О.М., Пархоменко Г.О., Петренко О.М., Шищенко П.Г. Удосконалена схема фізико-географічного районування України. УГЖ №3. – 2003. – с. 16-20.
9. Природа Украинской ССР. Ландшафты и физико – географическое районирование / Маринич А.М., Пашенко В.М., Шищенко П.Г. - К.: Наук. думка, 1986, С.5-18.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі лабораторного заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
ЗМ 1 (теми 1- 4) усне опитування, тести, завдання	20
ЗМ 2 (теми 5-10) усне опитування, тести, завдання	30
ІНДЗ (1 – 10 теми)	20
Екзамен (теми 1 - 10) тести, завдання	30

Вид підсумкового контролю

екзамен

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Робоча програма навчальної дисципліни;
- 2) Навчальний контент (повний конспект лекцій)
- 3) Тематика та зміст практичних і лабораторних робіт.
- 4) Завдання для підсумкового контролю (екзаменаційні питання)
- 5) Електронне навчання в системі MOODLE